

‘De poëzie in onze militaire loopbaan’

De krijgsmacht moet groeien en de dienstplicht wordt voorzichtig weer besproken als middel om dat te bereiken. Een van de zaken waar men rekening mee moet houden is vermaak. Militairen zijn bezig met oefeningen en andere verplichtingen, en dan is entertainment in de vrije uren een noodzakelijke afwisseling.

Nederland heeft daar al enige ervaring mee. In 1934 deed de *Militaire Spectator* verslag van een reünie van de Commissie van Ontwikkeling en

Ontspanning – opgericht in de Eerste Wereldoorlog om ‘de band tusschen ingezetenen en gemobiliseerden innig te maken’.¹ De reünisten wisselden sterke verhalen uit en haalden herinneringen op over de commissie die zorgde voor ‘pretjes en afwisseling ter wering van de verveling’ en ‘fuif-avondjes’. Een dag later ging het feest door: ‘Evenals 20 jaren geleden verstond de thans 76-jarige Moeder van Aagje (van café Aagje, red.) nog uitstekend de kunst om dikke paling lekker te bakken en onder het schuimende nat knetterden de mitrailleur-redevoeringen weer van alle kanten.’

Inspiratie voor het vermaken van troepen op uitzending kan worden opgedaan in het buitenland. Terwijl de Amerikaanse president Trump hoge officieren ontslaat en het Pentagon zijn geschiedenis laat ‘zuiveren’ van diversiteit en inclusiviteit, roepen sommige Congresleden op tot waardering van historische groepen die de troepen te velde ondersteunden in verschillende campagnes. Zo zijn er de Donut Dollies, een paar honderd vrouwen van het Rode Kruis die in de Tweede Wereldoorlog en later Korea en Vietnam emotionele steun en afleiding boden aan de fronttroepen. Zij doorstonden daarbij dezelfde gevaren als de militairen – sluipschutters, mortiervuur en raketaanvallen. Volgens de Congresleden leverden de Donut Dollies tijdens de Vietnamoorlog ‘critical support’ aan bijna 300.000 militairen.²

De inzet door de Donut Dollies heeft ongetwijfeld indruk gemaakt op de Amerikaanse troepen en een blijvende herinnering achtergelaten. Misschien met hetzelfde effect dat de reünisten van de Commissie van Ontwikkeling en Ontspanning voelden: ‘Het terugzien van die trouwe gezichten (...), die elkaar belangeloos steunden in moeilijke tijden, dit was weer de poëzie in onze militaire loopbaan.’ ■

FOTO DONUTDOLLIES.COM

Twee Donut Dollies converseren met een militair in Vietnam, 1969

¹ Redactie, ‘Leven en streven in de Koninklijke Landmacht. Mobilisatie-herdenking der voormalige 1e Mitrailleur-Afdeeling’, *Militaire Spectator* 103 (1934) (9).

² U.S. House of Representatives, ‘Sherrill Reintroduces Bipartisan Legislation to Honor the Donut Dollies’ Service in Vietnam’.